

महानिर्मिती कंपनीकडून त्यांच्या मालकीच्या राज्यातील विविक्षित जागावर एकूण ३९० मेगावॉट क्षमतेचे सौर ऊर्जा प्रकल्प उभारण्याकरिता KfW यांच्याकडून १३० दशलक्ष युरो इतक्या कर्जाकरीता बदल झालेल्या स्थिर व्याजदराने (०.०५% ऐवजी २.८४%) करार करण्यास मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग

शासन निर्णय क्रमांक:-सौरप्र-२०२३/प्र.क्र.४२५/ऊर्जा-७

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक:- ०४ सप्टेंबर, २०२४.

वाचा :-

- १) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग शासन निर्णय क्र.संकिर्ण-२०११/प्र.क्र.८६/ऊर्जा-४, दि.१८.०६.२०११.
- २) उद्योग,ऊर्जा व कामगार विभाग शासन निर्णय क्र.संकिर्ण-२०१३/प्र.क्र.१३७/ऊर्जा-४, दि.२०.१२.२०१३.
- ३) महाराष्ट्र राज्य विद्युत निर्मिती कंपनी, मुंबई यांचा प्रस्ताव क्र. मु.अ./सौर-प्र/म.शा./३९० मे.वॉ.प्रकल्प/म.शा.मंजूरी व भाग भांडवल दि. १७ जुलै, २०२०, दि.१२.१२.२०२३ व दि.१८.०१.२०२४.
- ४) उद्योग,ऊर्जा व कामगार विभाग शासन निर्णय क्र.अपाऊ-२०२०/प्र.क्र.१३७/ऊर्जा-७, दि.३१.१२.२०२०.
- ५) उद्योग,ऊर्जा व कामगार विभाग शासन निर्णय क्र.सौरप्र-२०२०/प्र.क्र.१३०/ऊर्जा-७, दि.२९.०९.२०२१.
- ६) उद्योग,ऊर्जा व कामगार विभाग शासन निर्णय क्र.अपाऊ-२०२०/प्र.क्र.१३७(अ)/ऊर्जा-७, दि.११.०५.२०२२.

प्रस्तावना:-

नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा स्रोतांपासून वीजनिर्मितीचे अनन्यसाधारण महत्व लक्षात घेऊन केंद्र शासनाने अशा ऊर्जास्रोताद्वारे देशात सन २०३० पर्यंत ५०० गिगावॉट एवढी वीज निर्मिती करण्याचे उद्दिष्ट असलेले धोरण जाहीर केले आहे. यामध्ये १०० गिगावॉट सौर ऊर्जा निर्मितीचा समावेश आहे. त्यादृष्टीने देशभरात व राज्यामध्ये नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा स्रोतापासून वीज निर्मितीचे प्रकल्प हाती घ्यावयाचे आहेत.

कोळशाचे मर्यादित साठे, जलविद्युत निर्मितीला असलेल्या मर्यादा, प्रदुषण मुक्त तसेच पर्यावरण संरक्षणासाठी पर्यायी व अक्षय ऊर्जा स्रोत विकसित करणे हे उद्दिष्ट ठेवून त्यानुसार राज्यात शिवाजीनगर, साक्री, जि. धुळे येथे १२५ मेगावॉट तसेच शिर्सुफळ, बारामती येथे ५० मेगावॉट क्षमतेचे सौर ऊर्जा प्रकल्प असे एकूण १७५ मेगावॉट (१२५+५०) क्षमतेचे प्रकल्प के.एफ.डब्ल्यू. बँक, जर्मनीकडून (KfW Bank) २५० मिलियन युरोचे कर्ज व राज्य शासनाचे भागभांडवलाच्या सहाय्याने कार्यान्वित करण्यात आले आहेत. याशिवाय चंद्रपुर येथे ५ मेगावॉट क्षमतेचा प्रकल्प यापूर्वी कार्यान्वित झाला आहे. त्याचप्रमाणे विविध सौर ऊर्जा प्रकल्पाच्या विकासाच्या अनुषंगाने ३९० मे.वॉ. क्षमतेचे सौर ऊर्जा प्रकल्प के.एफ. डब्ल्यू, बँक, जर्मनीकडील कर्जसहाय्य व स्वभागभांडवलाच्या सहाय्याने Engineering Procurement and Construction (EPC) तत्वावर आस्थापित करण्यास मा. मंत्रीमंडळाच्या मान्यतेने दि. २९ सप्टेंबर, २०२१ च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे.त्यानुसार प्रस्तावित ३९० मेगावॉट क्षमतेच्या सौर प्रकल्पांकरीता एकूण प्रकल्प खर्च रुपये १५६४.२२ कोटी पैकी प्रकल्पाच्या निविदा किंमतीच्या

म्हणजेच रुपये १४११.८० कोटीच्या ८५% रक्कम रुपये १२००.०४ कोटी (अंदाजे १५० मिलियन युरो) इतके कर्ज ०.०५% प्रतिवर्ष या दराने कमाल १२ वर्षात परतफेड करण्याच्या अटीवर घेण्यास मंजुरी देण्यात आली असून राज्यशासनाद्वारे करण्यात येणारे अनुषंगिक करार केंद्र शासनाच्या समन्वयाने व वित्त विभागाच्या सहमतीने KfW सोबत करण्यास महानिर्मिती कंपनीला मान्यता देण्यात आली आहे.

उपरोक्त नमुद रु.१२००.०४ कोटी (१५० मिलीयन युरो) कर्जाव्यतिरीक्त रु. ३६४.१८ कोटी भाग भांडवल स्वरूपात महानिर्मिती कंपनीकडून त्यांच्या अंतर्गत स्रोतातून अथवा वित्तिय संस्थाकडून कर्जाद्वारे उभारण्यास आणि KfW यांचेकडून घेतलेल्या कर्जाची परतफेड महानिर्मिती कंपनीद्वारे राज्यशासनामार्फत करण्यास तत्वता मान्यता देण्यात आली आहे.

KfW बँक, जर्मनी यांनी दि. ०१.०६.२०२३ रोजी सुरुवातीचा कर्जाचा प्रस्तावित व्याजदर ०.०५% ऐवजी २.८४% प्रतिवर्ष असेल असे माहे डिसेंबर २०२३ मध्ये सूचित केले. त्यानुसार महानिर्मिती कंपनीने वरीलप्रमाणे सादर केलेल्या प्रस्तावास मा. मंत्रिमंडळाच्या अंतिम मान्यतेच्या अधिन राहून तत्वतः मान्यता दिली. यानुषंगाने शासन पत्र दि. १८.१२.२०२३ नुसार महानिर्मिती कंपनीस कळविण्यात आले. त्यानुसार दि. १८.१२.२०२३ रोजी KfW बँक, जर्मनी, DEA, भारत सरकार व महानिर्मिती यांच्यामध्ये १३० दशलक्ष युरो करिता २.८४ टक्के प्रतिवर्ष या स्थिर व्याजदराने कर्ज घेण्याबाबतच्या करारावर स्वाक्षरी करण्यात आली आहे. सदरची वस्तुस्थिती मा. मंत्रीमंडळाच्या दिनांक १९.१२.२०२३ रोजी झालेल्या बैठकीत मा. मंत्रीमंडळाच्या निदर्शनास आणण्यात आली. वरील वस्तुस्थितीच्या अनुषंगाने सदर प्रकरणी कर्जाच्या सुधारित व्याजदारास दिनांक १३.०८.२०२४ रोजीच्या मा. मंत्रीमंडळाच्या बैठकीत अंतिम मान्यता प्राप्त झाली असून त्यानुसार आदेश निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

१. दि. ०८ सप्टेंबर, २०२१ रोजी झालेल्या मंत्रीमंडळ बैठकीत मान्यता दिल्यानुसार महानिर्मिती कंपनीमार्फत त्यांच्या मालकीच्या राज्यातील विविध ठिकाणी ३९० मेगावॅट क्षमतेचे सौर ऊर्जा प्रकल्प उभारण्यासाठी प्रकल्पाची एकूण किंमत रुपये १५६४.२२ कोटी ऐवजी रु.१४९४.४६ कोटी यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. केंद्र शासनाच्या DEA ने दि.११.०५.२०२२ च्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार Counterpart funding कमीतकमी प्रकल्पाच्या ३०% असावे, असे सूचित केल्यानुसार व PPR च्या सुधारित फायनांशियल पॅटर्ननुसार कर्जाचे प्रमाण प्रकल्प खर्चाच्या ८५ टक्के ऐवजी ७० टक्के यास मान्यता देण्यात येत आहे.

३. शासन निर्णय दि. २९.०९.२०२१ मध्ये नमूद केल्यानुसार सदर प्रकल्पासाठी ३० टक्के भाग भांडवल महानिर्मिती कंपनीने उभे करावयाचे असून ते स्वस्रोतामधून उभारण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

४. सन २०२०-२०२२ या दरम्यान रुपयाचे झालेले अवमूल्यन आणि प्रकल्प खर्चात झालेल्या बदलामुळे PPR च्या सुधारित पॅटर्ननुसार प्रकल्प खर्चाची एकूण किंमत रु. १४९४.४६ कोटीपैकी ७० टक्के नुसार येणारी (दिनांक ३०.०९.२०२२ रोजीच्या पत्रामध्ये नमूद असलेल्या युरोच्या किंमतीनुसार रुपये ८१.४७ प्रति युरो) रक्कम रु.१०५१.४९ कोटी (अंदाजे १३० मिलीयन युरो) इतके कर्ज ०.०५ टक्के व्याजदराऐवजी २.८४ टक्के प्रतिवर्ष या स्थिर व्याजदराने कमाल १२ वर्षात परतफेड करण्याच्या अटीवर व दिनांक २९

सप्टेंबर, २०२१ च्या शासन निर्णयातील नमूद अटी व शर्तीनुसार मे. KfW बँक, जर्मनी यांच्याकडून मिळविण्याकरीता मान्यता देण्यात येत आहे.

५. KfW बँकेचे कर्ज व व्याजाची परतफेड करण्याची पूर्ण जबाबदारी महानिर्मिती कंपनीची असणार आहे .

६. याकरीता राज्य शासनाद्वारे करण्यात येणा-या अनुषंगिक करार केंद्र शासनाच्या समन्वयाने व वित्त विभागाच्या सहमतीने मे. KfW बँक, जर्मनी यांचेसोबत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.”

७. प्रकल्पांचा तपशिल:-

अनु.क्र.	सौर ऊर्जा प्रकल्पाचे नाव	प्रकल्पाचे ठिकाण	प्रकल्प क्षमता (मे. वॅ.)
०१	यवतमाळ	मंगलादेवी पिंपरी इजारा व मालखेड जि. यवतमाळ	७५
०२	वाशिम - १	दुधखेडा परडी ताकमोर कंझारा जि. वाशिम	१३०
०३	वाशिम - २	बाभुळगाव सायखेडा जि. वाशिम	४०
०४	कचराळा	कचराळा जि .चंद्रपूर	१४५
एकूण			३९०

८. प्रस्तावित सौर ऊर्जा प्रकल्प शासन निर्णय दि. २९.०९.२०२१ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे EPC पध्दतीनुसार राबविण्यात यावेत.

९. “महानिर्मिती कंपनीकडून त्यांच्या मालकीच्या राज्यातील विविक्षित जागांवर एकूण ३९० मेगावॉट क्षमतेचे सौर ऊर्जा प्रकल्प राबविल्यामुळे शाश्वत विकास ध्येय क्रमांक ७ चे लक्ष्य क्र. ७.१ व ७.४ हे सन २०३० पर्यंत साध्य करण्यास उपयुक्त ठरणार आहे.

१०. सदर शासन निर्णय मा. मंत्रिमंडळाने दि. १३.०८.२०२४ रोजीच्या बैठकीत घेतलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने निर्गमित करण्यात येत आहे.

११. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्र. २०२४०९०४१८४१५७९४१० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(ना.श्री.कराड)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई,
- २) मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ३) मा.उप मुख्यमंत्री, (ऊर्जा) महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा.उप मुख्यमंत्री, (वित्त व नियोजन) महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा. अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र विधान मंडळ, मुंबई
- ६) मा. सभापती/उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र विधान मंडळ, मुंबई

- ७) सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मुंबई,
- ८) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधान परिषद, विधान भवन मुंबई,
- ९) सर्व विधानमंडळ सदस्य, विधान भवन, मुंबई,
- १०) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
- ११) अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १२) अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १३) अपर मुख्य सचिव (ऊर्जा), उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १४) सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- १५) सर्व विभागीय आयुक्त,
- १६) महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई-१/२,
- १७) महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर-१/२,
- १८) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
- १९) सचिव, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग, मुंबई (पत्राने),
- २०) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, सूत्रधार कंपनी मर्या., मुंबई,
- २१) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्या., मुंबई,
- २२) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत निर्मिती कंपनी मर्या., मुंबई,
- २३) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कंपनी मर्या., मुंबई,
- २४) महासंचालक, महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरण (महाऊर्जा), पुणे,
- २५) सर्व जिल्हाधिकारी.
- २६) ऊर्जा उप विभागातील सर्व कार्यासने, उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २७) निवड नस्ती, ऊर्जा-७, उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग, मंत्रालय, मुंबई.